

၁. သူထဲတံလွှဲအခိုင်ထံးတခါဒီး တံလွှဲဝါ၊ တုလီတံလွှဲခိုင်ထံးဆိ၊ တခါဝံတခါတကွာ.

၂. တုန့တံအလွှဲခံခါတခါ
ယုထာန့တံလွှဲအခိုင်ထံးတခါ၊ အဒိနယုထာ
န့အလွှဲဂီဒီးသံကွာဖိသပ်တဖပ်လတံလွှဲလ
အမ့ အဘျူဒီးအဂီန့ လကဘဉ်သူဝဲတံအ
လွှဲခံခါလင်န့ ၅၀ မျးကယုစုစုလီ. မ
ပူးအီလကဘဉ်သုကဆိတံဖူတံကြးကီးဘျီ
ဒီးဖဲပကဆိတလဲ တံအလွှဲဒီးထွါစီအီဒီးတံ
ကံညဉ်တကွာ. ရဲပူးအီလအဝဲသုဉ်ကဘဉ်မ
ဝဲဒ်အံမ့လ တံအလွှဲန့ တဘဉ်အဘဉ်သီ
ဒီးအလွှဲကပုရံလီ. ဒူးသုဉ်နီဉ်ထီဉ်ဖိသပ်တ
ဖပ်လ ကဘဉ်ဆိတလဲထံဖဲထံအလွှဲဟဲဒုထီဉ်
အခါလီ.

၃. မန့တံအလွှဲ tones
သူတံအလွှဲကီးခါဒီးစုစုတခါဝံတခါ ဒီးဟ်
ဖျိအါထီဉ်အလွှဲဝါတဆိဘဉ်တဆိ ဒ်သိးကဒူး
အိဉ်ထီဉ်ဝဲ တံလွှဲဆိတလဲသးကယီကယီအဂီ

န့လီ.

၄. တုန့တံအလွှဲကဒူး
ဒိသိးနကမခံးလီတံအလွှဲန့ အလီတအိဉ်
ဝဲလကနကဘဉ်ဟ်ဖျိအီဒီးတံလွှဲသူဘဉ်. လ
နကမဒိဉ်ထီဉ်အတံလီဆိတစဲးစဲးဖိဒီးပသူဝဲ
ဒဉ်တံလွှဲလအအိဉ်ဒိထီဉ်ဒီးတံလွှဲလပအဲဉ်
ဒီးမခံးလီအီ လအလွှဲပဉ်ရံးအပူလီ.
တံကီးစုကီးဝဲလတံလီမ ပျဲထီဉ်တံလွှဲ
complementary colour လီ. အဒိဒ်သိးနကဒူး
အိဉ်ထီဉ်ဝဲတံလွှဲခံးတစဲးလ အလွှဲလုးအဖီ
ခိဉ်န့နကဘဉ်ဟ်ဖျိဉ်ယု ဒီးတံလွှဲဘီတစဲး
လီ. မကဒါက့အကျဲန့ဒီးဖူထီဉ်အလွှဲလဲ
သးကီးခါဒီးဆူအခါသးန့တကွာ.

ထဲနမ့ကွာဖဲတံလွှဲတဖပ်လ အပဉ်ရံးအ
လီန့ ကမဝဲဒဉ်ဖိသပ်တဖပ်ကသုဉ်ညါနံဟ်
တံကျဉ်ကျိတံအလွှဲလံလီ. အဒိ, အလွှဲလါ
န့ အိဉ်လအဘျူဒီးအဘီဘဉ်စာလတံန့
အယိ အဘျူဒီးအဘီန့မ့ကျဉ်ကျိဒီးကဒူးကဲ
ထီဉ်တံအလွှဲလါလီ.

၂၃. လတံဘျီကွီဖိတဖပ်အဂီန့ တံမ
ကွာဒီးသူကပံလိာ်ကွကပံကိဉ်လိာ်
ဝဲသကျဲမ့တမ့ plastercine (ကပံကပုဉ်တု
ဒီးသိ) ကွာဖဲနီဉ်ဂံ 33 လတံဂဲလိာ်ကွက
ပံတံန့ကျဲ

သူတံလိာ်ကွကပံကိဉ်လိာ်လ အဒူးန့
တံဟ်ဖျိဉ်တံလွှဲအခိုင်ထံးကတံသါခါဒ်
လဲဉ်အဂ့. လဖိသပ်ဖိဆံးဆံးဖိတဖပ်အဂီ စး
ထီဉ်အီဒီးတံအလွှဲခံခါတကွာ. ဒူးန့အဝဲ
သုဉ်လကတုန့တံကိဉ်လိာ်ဒ်သိးလိာ်သးယု
ဒီးတံလွှဲကီးခါဒီးစုစု, ဒီဉ်တံကိဉ်လိာ်
အဘျူဒီးတံကိဉ်လိာ်အဘီတတ်တကွာ. ဟံး

နွဲ့တၢ်ကိၣ်လိၣ်အဘျူတကုၣ်ဒီးဒုးစဲဘူးထီၣ်အီၤ လၢတၢ်ကိၣ်လိၣ်အဘီတကုၣ်အလိၤတက့ၢ်. ပုးဖိ သၣ်ဒ်သိးကဘၣ်စံၢ်တံၢ်ဘံးတံၢ် တၢ်ကိၣ်လိၣ် လၢတၢ်လွဲၢ်ကကျဲၣ်ကျီၣ်လိၣ်သးတပူၤယီၤဒ်လဲၣ်အ ဂ့ၢ်. ပုးဖိသၣ်ဖိတၢ်အစၢၤထီၣ်လၢအမၤန့ၢ်ဝဲလၢ

အဟံၤဖျိၣ်တၢ်လွဲၢ်တက့ၢ်. သူတၢ်ကိၣ်လိၣ်အ ဘျူလၢအအိၣ်တ့ၢ်တဝၢ်န့ၣ်ဒီးဟံၤဖျိၣ်ယုၣ်အီၤ ဒီးတၢ်ကိၣ်လိၣ်အလွဲၢ်ဂီၤဒီးဟံၤဖျိၣ်တၢ်လွဲၢ်ဘီလၢ အအိၣ်တ့ၢ်တဝၢ်န့ၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကိၣ်လိၣ်လွဲၢ်ဂီၤ လၢအအိၣ်တ့ၢ်တဝၢ်တက့ၢ်.

၂၄. တၢ်ကျဲၣ်ကျီၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်အလွဲၢ်ဒီးထံလၢ ပလီၤဝါဆံ့အပူၤ

သူထံလၢအလွဲၢ်အိၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်အ လွဲၢ်လၢအလွဲၢ်ခိၣ်ထံးသၢကလုၣ်တက့ၢ်. ထံန့ၣ် တၢ်ဘၣ်လူလီၤအီၤလၢထံပလီၤဆံ့အပူၤလီၤ. န ကွၢ်ကီၢ်မုၢ်ဒိၣ်မးဖဲနထံၣ်ဝဲထံအဂီၤလီၤန့ၣ်ဆူထံ အဘျူပူၤဒီးကထီၣ်က့ၤဝဲလၢအလွဲၢ်လုးန့ၣ် လီၤ. ပျဲဖိသၣ်မၤကွၢ်ဝဲမၤအလူလီၤက့ၤထံ အ လွဲၢ်လၢထံပလီၤပူၤ, မၤအလူန့ၣ်, လူဟးထီၣ်အီၤ လီၤ. လၢခံကတၢ်န့ၣ်အစၢၤကဟဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ထံအယးလီၤ. အလွဲၢ်ဂီၤ, အလွဲၢ်ဘျူဒီးအလွဲၢ် ဘီမ့ၢ်ကျဲၣ်ကျီၣ်တပူၤယီၤန့ၣ် အလွဲၢ်ကဲထီၣ်က့ၤလၢ အယးလီၤ.

၂၅. တၢ်ဖူထီၣ်တၢ်အလွဲၢ်လၢတၢ်ဟံးသးအဖီခိၣ်

တၢ်ပညိၣ်

ကွီဖိတဖၣ်ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ဟံၤ လၢတၢ်တုၤတၢ်ဂီၤန့ၣ် (ကဘၣ်သ့ဝဲ) မူဒါလၢသး အတၢ်ဂဲၤန့ၣ်ဟံၤအါထဲလဲၣ်. တၢ်ဘၣ်ဘျးလိၣ် သးလၢပနီၤဘျူ, တၢ်အလွဲၢ်, တၢ်ကံးညၢၣ်, တၢ်အ ကွၢ်အဂီၤတဖၣ်အဘၣ်စၢၤဒီး တၢ်အဂူၤအဂူၤတ ဖၣ်ဘၣ်တၢ်ယုၣ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢ ကွီဖိတဖၣ်ဒ်အ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်တုၤထီၣ်တၢ်အလွဲၢ်တခါလၢ အ

ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲအတၢ်သးဂဲၤသပျံၣ်ကတၢ် ဒီးသးတၢ် တူၢ်ဘၣ်သပျံၣ်ကတၢ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်ကတိၤတဖၣ်

တၢ်အကွၢ်အဂီၤ, သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်, တၢ်သး ဂဲၤ, တၢ်ဆိကမိၣ်လၢသး, တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်တၢ်ဆိ ကမိၣ်, တၢ်အလွဲၢ်, တၢ်ကံးညၢၣ်, ပနီၤဘျူ, ဆိ ကမိၣ်န့ၢ်တၢ်မ့တမ့ၢ်ထံၣ်တၢ်လၢသးမဲၣ်, ဒုးကဲ ထီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်, ဆိတလဲဒုးလဲလိၣ်တၢ်တဆိ

ဘဉ်တဆီ, သူဉ်ခုသးခု, သူဉ်အုးသးအုး, သး
 ဇိဉ်တၢ်, သူဉ်ပိသးဝး, သယုာ်သညိပုာ်ပုာ်ဆုါဆုါ
 သွးသွးဖိဒီးဖွး, အိပံာ်အိပိ, လုာ်လုာ်သကးပဝး,
 လဲးခိဖျိ, နီုလိာ်သကး, တုဖျါထီဉ်တီာ်အသ
 ကိုဉ်, acrylic, tempera.

တၢ်ဖိတၢ်လံး

- စးခိလၢအဖးလဲာ်ဒီးတီဉ်တီဉ်, စးခိလၢအလွဲာ်
 ဃးလၢပုာ်ဘိဉ်တၢ်ဘိဉ် မ့တမ့ာ်ဘိဉ်တၢ်ဖိတၢ်လံး
 အဂၤ (မ့တမ့ာ်တၢ်လပဉ်)
 - Acrylic paint (လၢကိဖိနီုဒိဉ်တဖဉ်အဂီု)
 - Poster paint-မ့တမ့ာ်စၢာ်ဘိလၢအလွဲာ်ကလုာ်က
 လုာ်လၢတၢ်တုတၢ်ဂီု (လၢကိဖိနီုဆံးတဖဉ်အ
 ဂီု)
 - တၢ်ဖူထီဉ်တၢ်လွဲာ်အတြး (တြးအဒိဉ်မ့တမ့ာ်
 ဂီုမၢ်လၢတၢ်ဖူဟံဉ်အလွဲာ် မ့တမ့ာ် ဩးမုာ်ဆုဉ်
 မုာ်ဂီုတဖဉ်)
 - ထံ
 - ထံအဖးဒိဉ်လၢတၢ်ပာ်ထံလၢအပူ
 - ထွဲ (trays) လၢတၢ်ကျဲဉ်ကျိဉ်တၢ်အလွဲာ်
 - တၢ်ထွါခံ စးခိဝါဒီထု
 - လံာ်တၢ်ကစီဉ် (Newspapers)
 - ဆုကၤလီာ်လံး (တၢ်ကသူအိဉ် aprons)
 - တၢ်သူဉ်ဝံဉ်သးဆၢ (လၢအကလုာ်ကလုာ်လၢ
 အလီုဆီလိာ်သး)
 - လံာ်စးခိအကုအခိလၢတၢ်ဒိအိ မ့တမ့ာ် တၢ်
 စးကျဲးအိ
 - စၢာ်ဘိ
- တၢ်လၢပကဘဉ်မၤ

- (က) တဲသကိးဘဉ်ဃးတၢ်သးဂဲ (emotion)တ
 က့ာ်. တၢ်လၢတၢ်ကတိာ်လၢအမ့ာ်တၢ်သးဂဲ
 (emotion) အခိပညိစံးတၢ်န့ဉ် မ့တမ့ာ်မနုာ်လဲဉ်.
 တၢ်သးဂဲမနုာ်တဖဉ်လဲဉ် လၢအကဲဂံာ်ခိဉ်သ့ဉ်
 လၢပလဲးခိဖျိဘဉ်အိတနံဘဉ်တနံ
- (ခ) တဲသကိးဘဉ်ဃးတၢ်အလွဲာ် တၢ်အလွဲာ်နီုနီု
 တဖဉ်န့ဉ် ဟ့ဉ်စ့ာ်ကိးပုာ်သးတၢ်တုာ်ဘဉ်ဒ်လဲဉ်
 ဘဉ်မနုာ်အယိလဲဉ်.
- (ဂ) တဲသကိးဘဉ်ဃးပနီုဘျၢ, ပနီုဘျၢဒ်လဲဉ်တ
 ကလုာ်လၢကပဉ်ယုာ်ဝဲဝဲန့ဉ် ပနီုဘျၢလၢအ
 ဘျၢ, တံာ်က့ဉ်ကုတၢ်အကနုာ်, က့ဉ်က့ဉ်ကုကု
 (ဃ) မၤကိာ်ထီဉ်ဖိသဉ်အသ့ဉ်ခိဖျိမၤအတိာ်လီု
 ပနီုဘျၢတဖဉ် (သူစၢာ်ဘိလၢ newsprint အလီု)
 သန့ထီဉ်လၢတၢ်တုာ်ဘဉ်နီုကိာ်. အဒိ, တိာ်လီုမ
 တၢ်သးခုပနီုဘျၢ မ့တမ့ာ် တိာ်လီုတၢ်သးဒိဉ်ပနီု
 ဘျၢ အဂၤအဂၤတဖဉ်
- (င) နဟ့ဉ်ဂံာ်ဟ့ဉ်ဘါစ့ာ်ကိးဖိသဉ်သ့ဒီး မၤအ
 တိာ်လီုပနီုဘျၢတဖဉ်လၢအဘဉ်ဃးတၢ်သူဉ်ဝံဉ်
 သးဆၢလၢအဝဲသ့ဉ်န့ဉ်ဟ့ဘဉ်ဝဲလီု. အဒိ, တၢ်
 သးဝံဉ်ချ့, ကဘျၢ ဒ်အမ့ာ် jazz, classical, pop ဒီး
 အဂၤအဂၤတဖဉ်
- (စ) ဝဲပုာ်ကိးဂၤဒးအသ့ဉ်ကိာ်ထီဉ်လံန့ဉ် စးထီဉ်
 မၤတၢ်ဒီး ကသံဉ်ထံတၢ်ဖူတၢ်လွဲာ်တဖဉ်တ
 က့ာ်. မၤလီုတံာ်လၢပုာ်ကိးဖိကိးဂၤဒးအိဉ်ဝဲဒီး
 တၢ်ဖူထီဉ်တၢ်လွဲာ်အတြး, ထံဒီးတၢ်အလွဲာ်အစု
 ကတၢ် သၢခါလၢအမ့ာ် (လွဲာ်ဂီု, လွဲာ်ဘိဒီးလွဲာ်
 ဘျၢ) တက့ာ်.
- (ဆ) ငးနဲဉ်ပုးဖိသဉ်တဖဉ်ချ့ချ့ ဘဉ်ဃးတၢ်စုး
 တၢ်ကါတၢ်အလွဲာ်ထံတဖဉ်မုာ်မုာ်နီုနီုဒ်လဲဉ်တ
 က့ာ်. (ထီဘိမၤကဆိတၢ်ဖူထီဉ်တၢ်ဘိတြး တ
 ချးလၢနစုဉ်လီုအိလၢတၢ်အလွဲာ်ကဆိလၢအသိ

အခါအပူ၊ ကွက်ကတီးကွတ်ဖူထိုင်တတ်လွှဲအခြေ
ဘားမူမူနီနီနီဒီး တဘဉ်ဘံးသံးအခိဉ်လၢစးခိ
လိဘဉ်. ဒ်န့ဉ်သိး ကွက်ကဒါကွတ်ကျဲဉ်ကျီအ
လွှဲတကွာ် (အဘိဟ်ဖျိဉ်ဘျူန့ဉ် ကဲထီဉ်အလွှဲ
လါ, အဂီဟ်ဖျိဉ်ဘီန့ဉ် ကဲထီဉ်တယုဉ်သဉ်
လွှဲ, ဂီဟ်ဖျိဉ်ဘျူန့ဉ်ကဲထီဉ်တကီသဉ်လွှဲပျီ
violet)

(၅) ပျးကိးဂုဒးဆၢတဲာ်တၢ်သ့ လၢအသးတၢ်
အဲဉ်ဒီးဒီးတၢ်တူာ်ဘဉ်အဖီခိဉ် လၢကတဲဖျါထီဉ်ဝဲ
ဘဉ်ဃးအသ့ဝဲ တၢ်လွှဲလၢဖူထီဉ်ဝဲတဖဉ်, ပနီ
ဘျူ, တၢ်ကံးညဉ်အထါတဖဉ်ဒီးတၢ်အကွာ်အဂီ
တဖဉ်လီၤ.

(ည) ပျဲနပျးကွဲးတၢ်ဂီလၢအသ့ဂုတဖဉ် ကဟံး
န့ဉ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒ်အဝဲသ့ဉ်လိဉ်ဘဉ်ဝဲအသိးလၢ
အအကဒုးအိဉ်ထီဉ်ဝဲ အတၢ်မၤတုၤလၢအက
တၢ်, ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါအဝဲသ့ဉ်လၢအကဘဉ်ကွာ်

ထံဝဲတဘျီဝံတဘျီဒ်သိးလၢအတၢ်မၤလၢအမၤဝဲ
န့ဉ် ဂုဘဉ်အီၤလံၤဒါ. မ့ၢ်အတၢ်မၤန့ဉ် အခိဉ်
လဲၤယီၤဆူအဝဲသ့ဉ်ဘဉ်သးကစီဒါ. မ့ၢ်တၢ်အိဉ်
လၢအသးပူထီဉ်ကစီဒါ.

(တ) သ့ဉ်နီဉ်ထီဉ်စ့ၢ်ကိးလၢတၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်သ့ဉ်
ညါဒီးတၢ်အိဉ်ထီဉ်လၢသးပူအတၢ်လဲၤခီဖျိတ
ခါ ဒီးတၢ်မၤတဘဉ်တၢ်သိဉ်လိဒီးတဲပုးအီၤလၢ
သရဉ်တဖဉ်ဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်မ့ၢ်ထဲဒ်ပျးကွဲးတၢ်
ဂီလၢအသးသ့တဂၤကစၢ်မၤဝဲလီၤ.

(ထ) ဖဲတၢ်ဖူထီဉ်တၢ်လွှဲ မၤထီဉ်တၢ်လွှဲတဖဉ်
ဝံလံၤဒီး ဘျးထီဉ်အီၤဒီးကွာ်ပျးဂုတဖဉ်ဟံးန့ဉ်
အခီပညီဒ်လဲဉ်တကွာ်. ပျးကိးဂုဒးထံဉ်ဘဉ်
တၢ်ဟ်သ့ဉ်ဟ်သးတမံၤယီၤလၢတၢ်မၤတမံၤယီၤအ
ပူစ့ၢ်ဒါ. ဘဉ်မနုၤလဲဉ်.

တၢ်စးပျၢတၢ် (Sculpture)

၂၆. ဝှံးခိ (Paper Cities)

တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် စးစးခိ, စးခိတီၣ် Card, ထးရံး, ကသံၣ်လွှာ်ကွဲးတၢ်လၢစးခိတီၣ် တီၣ်လိာ် Poster Paints, ဇီး Marker

တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲကရူၢ်တၢ်မၤလၢအဂၤ (တကရူၢ်န့ၣ် ပျၢကဘၣ်အိၣ် ၄ ဂၤ)

ပှးဖိသၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကတုဲ 3-Dimensional တၢ်လွှာ်န့ၣ်ဇီးစးခိတက့ၢ်. အဆိကတၢ်န့ၣ် နကဘၣ်ခဲးစးခိန့ၣ် တတ်ဇီးပၢ်လီၤတၢ်တကၤန့ၣ် ခံၣ် စးဖိမံထၢၣ် တက့ၢ်. ပဲထီၣ်ကီၣ်လၢအပိၣ်တခါအံၤအလိာ်ဇီးခဲးလီၤစးခိ ခဲးဇီးအိၣ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်လွှာ်ခဲးထဲသိးတက့ၢ်. အိၣ်ထီၣ်စးခိန့ၣ်ဇီး ဖဲအံၤနကထံၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ် တးဖး

ထီတဖျၢၣ်လီၤ. လၢပဲတြီတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် နကဘၣ်ကူးတၢ်လၢအခဲးလီၤလီၤလီၤ, မၤအါထီၣ်တြးဖးဒိၣ်ဇီးဟံၣ်ခိၣ်ဒုးတက့ၢ်. တံၢ်န့ၢ် ၁ စးဖိမံထၢၣ် တစးလၢအခိၣ်ထံး လၢနခဲးအိၣ်အကျိၤန့ၣ်တက့ၢ်. ခဲးစးခိလၢအကိပူၤဇီးအချၢတက့ၢ်. ကျးထီၣ်တးအံၤလၢစးခိတီၣ်တီၣ်လိာ်ဇီးကီၣ်တက့ၢ်. ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဖိသၣ်တဖၣ်လၢကတၢ်ပိၣ်ဝဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဝှံးအဂ့ၢ်တက့ၢ်. နကဘၣ်ပၢ်ဖျိၣ်အါထီၣ်ဇီးလ့ၣ်, ကဘီယူၤ, သ့ၣ်ထူၣ်, မၤအိၣ်ဖးဒိၣ်သ့, အဝဲသ့ၣ်မ့ဘၣ်သးဝဲတခါ သူကသံၣ်ထံလွဲၣ်လၢကမၤဝံၤကွဲးတၢ်မၤပံၤမၤလၢတက့ၢ်.

၂၇. ကပံၢ်ဖျၢၣ်ထံၣ်ဖျၢၣ်ထီ

၂၈. ကပံၢ်တၢ်စးကျဲးန့ၣ်

၂၉. ကပံင်ဆဉ်ဖိကီဖိ

၃၀. ကပံင်ဖျးစတံင်

၃၁. တၢ်ထၢဖျိၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢပှၤတ့ၤကဲထီၣ်က့ၤတၢ်အသီတဖၣ်

- တၢ်ဂီၤလၢအဟူးဂဲၤသ့
- ပဝုၢ်

၃၂. တၢ်ဂီၤဖိဟူးသ့ဂဲၤသ့ (ခိၣ်ဖျိၣ်လီၤလံၤ)

၃၃. တၢ်လိာ်ကွဲကိၣ်ကမုၢ်ပံာ်ကိၣ်လိာ် မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ကမုၢ်အံၤသဉ် (Play Dough Or Salt Dough)

- ဘုခုၣ်ကမုၢ်ခံၣ်ခွး
- စီးဒၤကမုၢ်လွံၢ်ခွး (Sodium Bicarbonate)
- ထံၣ် ၂၂ ခွး

ကျဲၣ် ကျိတၢ်တဖၣ်အံၤခဲလၢာ်လၢတပၤပှၤတက့ၢ်. ဆီထီၣ်အီၤလၢမ့ၢ်အူခိၣ်ကီၢ်ဖဲဘဉ်ဂီၢ်တက့ၢ်. ခွဲခွးအီၤယံၢ်မံးနံးတုၤလၢတၢ်ကျဲၣ်ကျိအံၤဟဲပံာ်ထီၣ်တက့ၢ်. စီၢ်လီၤကွဲၣ်အီၤလၢလၢာ်ဆီခိၣ်တက့ၢ်. ကးဘၢတပၤဒီးခိၣ်ဖျိၣ်ဘဉ်စီၢ်တက့ၢ်. ဖဲကိၣ်ကမုၢ်ကျဲၣ်ကျိအံၤခုၣ်လီၤဒီးစံာ်အီၤလၢ ၅ မံးနံးတက့ၢ်.

ဖိသဉ်တဖၣ်ကတုၤန့ၢ်ဝဲတၢ်မိမိ, ဆဉ်ဖိကီဖိ, တၢ်ချံးဒီးမၤသံးအထံးဒုးယုထီၣ်အီၤတချုးလၢဖူထီၣ်အလွဲၢ်ဘဉ်လီၤ.

- အံသပ်ကမူဉ် ၂ တာ
- ကိဉ်ကမူဉ်တုအိဉ်ကိဉ် ၁ ခွး
- သိအိဉ် ၁ တာမိ (နိဉ်တာအိဉ်မ့)
- ထံ ၁ ခွး
- အံသပ် ၂ ခွး
- Tartar Cream ၂ နိဉ်တာမိ (တံသုအိဉ်လာတု ကိဉ်ခွး, ယုထာသု)
- တံအိဉ်လွဲာ်

ဟံဖိဉ် ကျဉ် ကျိတံ ကရံဉ်ယု ကိးမံဒဲး လာတဟုပု, ခွဲခွးအိဉ်လာမ့အုဖိခိဉ်, ခွဲခွးအိဉ် ခဲအံခဲအံလာကတြိကွံဉ်ဝဲတဟုအခဲဘူးတ

က့ာ်. တံကျဉ်ကျိယုအံကမသးဒဲးသိးက သုထံပံဉ်ပံဉ်လာစုမံးနံးတိာ်ပုဝံဘျိ သတုာ်က လာန့ဉ် အဝဲကဝဲဘူးပံဉ်ထီဉ်ဝဲတဘျိယီဒီးကဲ ထီဉ်က့အကိဉ်လိဉ်လီ. တုမ့အပံဉ်တိဉ်ယုာ် ဒီးစိာ်လီကွံဉ်အိဉ်လာလာဆိခိဉ်ဒီးဆဲးခွဲခွးအိဉ် ခဲ, ကာလီတံ ကိဉ် လိဉ် ကိာ် ကိာ် န့ဉ် လာတံ ဘုဉ်ဘုဉ်အလီလာအအိဉ်ဒီးကိဉ်ကမူဉ်တက့ာ်. ဒီးစးထီဉ်စံဉ်အိဉ်ဖဲအခုဉ်လီ န့ဉ်တက့ာ်. တံ ကိဉ်လိဉ်တလိဉ်အံ တံသုအိဉ်သုတဘျူးဘျိဖဲ လာတံမ့ဟု န့ဉ်အိဉ်လာဖျးစတံဉ်ဒီးပုလာတံဒါ ပုလာအပံဉ်တံသးလာကလံလဲန့ဉ်တသုဘုဉ် န့ဉ်လီ.

၃၄. တံယိကိဉ်အကပံဉ်

တံယိကိဉ်အကပံဉ်အကရံဉ်ယုတ ဖဉ် (ကိဉ်ကမူဉ် ၂ ခွး, အံသပ်တခွး, တံဒီးတံ လဉ်သိအိဉ် ၂ နိဉ်တာဆဲးဆဲးမိ, Tartar Cream လွဲာ်တာန့ ထံ ၂ ခွး, တံလွဲာ်န့ဉ် နယုထာဒဉ်နဲ သုလီ. ထာန့ဉ် လီ တပု ယိ လာမိခဉ်ပု, ကျဉ် ကျိ ယု ယုာ်အိဉ်ယုထီဒု ဝံကယီကယီ န့ဉ် လုလီ သိ ဒီး ထံ ဒီး ခွဲ ခွး အိဉ်ခဲအံခဲအံ တက့ာ်. ဖိအိဉ် တုအကိဉ်လိဉ် သးဒီးတဝဲဘူး ဒီး သဟု အခဲ

လာဘုဉ်တက့ာ်. ကိဉ်ကမူဉ်ဖိအံန့ဉ် နဟံဃာ် အိဉ်သုတုလာ ၃ လါ ညါ လာနမ့ဟံအိဉ်လာ တံဒါခိဉ်ကးပံဉ်သးအပုဒီး ဟံအိဉ်လာယုခဲ သုဉ်တုအပုန့ဉ်လီ.

၃၅. စးခိလီသျှး (Paper Mache)

စူးကါစးခိလါအအိၣ်တ့ၢ်ဒီးတၢ်ကစီၣ်အလံာ်က့ လၢအိၣ်တ့ၢ်အဘျဲၣ်လီၤတၢ်တဖၣ်တက့ၢ်. တံာ်အီၤတစုမ့ၢ်ဒိၣ်တပျုတပျုတက့ၢ်. သၣ် Peng Mun လၢနကတ့ၢ်ကိၣ်တက့ၢ်. ကျဲၣ်ကျိကိၣ်ကမ့ၢ်ဒီးထံဒီးဖိအီၤလၢမ့ၢ်အူတဆူၣ်အါအါဘၣ်တုၤလၢအဆံ့ထီၣ်ဒီးပံာ်ဒ်သိးကွဲၣ်တၢ်ဖူခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ပာ်လီၤစးခိတပျုတပျုလၢကိၣ်ပူဒီးတၢ်အံၤကမၤပုာ်လီၤဝဲစးခိလီၤ. အဂ့ၢ်ဒိၣ်တက့ၢ်လၢနကသုဝဲဒ်ထဲၤစ့ၤဖျၢၣ်မ့တမ့ၢ်လီၤခိဖးဒိၣ်ဒ်သိးနစးခိသုတဘျၢ်တၢ်ဘျၢ်တၢ်တပူၤယီၤအဂီၢ်လီၤ.

ဟံးန့ၢ်တၢ်ပူအိၣ်ဒီးအလီၢ်တခါ, အပူၤအတခါအဒိ (လီၤခိကိၣ်မ့တမ့ၢ်လီၤခိဖျၢၣ်ဒီးဖူစီၣ်အီၤတစးဒီးသိလၢအကိပူတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်စးခိတပျုဖိဝံၤတပျုဖိဒီးကးလၢတၢ်ယၢ်ခိခိအကိပူတက့ၢ်. မၤလီၤတံၣ်လၢနဖိၣ်ကထာစးခိတပျုဖိတ

ပျုဖိမူၤနီၢ်ဒီးတဘၣ်ဟံာ်အပူၤနီၢ်တစးဘၣ်. ဒ်သိးတၢ်ကဆူးန့ၣ်ကွံာ်ကိၣ်ဒီးကျးလီၤစးခိပျုဖိလၢအယုထီၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. ဝံၤဘျီဆဲးမၤကဒီးဆူညါယုာ်ဒီးစးခိပျုဘၣ်စီၣ်တက့ၢ်.

ဖဲအဖိခိၣ်ကတၢ်တကကြၢန့ၣ်ယုထီၣ်လံးဒီးဟံာ်ဖိၣ်အါထီၣ်ကဒီးအသီတကကြၢတက့ၢ်. အကကြၢဒ်အါ (စ့ၤကတၢ် ၃ ကကြၢ) အကျၢဒ့ၤဂ့ၤလီၤ. ဖဲအကကြၢတဖၣ်ယုထီၣ်ခဲလၢာ်လံးဒီးထူးထီၣ်ကွံာ်လီၤခိကိၣ်တဘျၢ်န့ၣ်ကွးကွးနးနးတက့ၢ်. စးခိန့ၣ်ခဲနယုထီၣ်န့ၣ်ကအိၣ်ဝဲဒီးအက့ၢ်အဂီၢ်ဒ်သိးလီၤခိလီၤ.

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အနံ အကလုာ်ကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်နကဘၣ်ကတၢ်ကတီၤဟံာ်စးခိပျုယုထီၣ်တဖၣ်ဒီးစုၣ်လီၤအီၤလၢလီၤခိဖျၢၣ်ပူလၢအအိၣ်ဒီးကီၢ်ထံလီၤ. (မ့တမ့ၢ်ကိၣ်ထံဆံ့) မၤစဲဘူးထီၢ်အီၤလၢတၢ်အပူၤကအိၣ်တခါဝံၤတခါတက့ၢ်.

၃၆. ကပံင်ခိၣ်သၣ်ပံတဖၣ်(သး ၆ နံၣ်)

တၢ်ပညိၣ်

တုၣ်ထီၣ်တၢ်အကွၢ်အဂီၤလၢ 3 Dimensional ဇ်သးကတုၣ်ထီၣ်တၢ်စိးပျၢတၢ်လၢကပံင်လီၤ.

တၢ်ဖိတၢ်လံၤ

- ကပံင်, ကပံင်တကလုာ်ဂ့ၤတကလုာ်ဂ့ၤသ့.
- တလိၣ်လၢနကဘၣ်ဟံးန့ၢ်ကပံင်လၢတၢ်ပံအီၤလၢတၢ်ကုၢ်အပူၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢနတလိၣ်ဘၣ်ကုၢ်တၢ်စိးပျၢတဖၣ်အံၤလၢတၢ်ကုၢ်အပူၤဘၣ်.
- ကပံင်အပိးအလိတဖၣ် (နီၣ်က့ဖးထီဖိ look chin sticks, ယတၢ်ခဲးမဲးဒီးစုမ့ၢ်စုန့ၢ်)
- လံာ်တၢ်ကစီၣ် သဒ့စၢ
- သ့ၣ်နီၣ်က့ နီၣ်က့းမ့တမ့ၢ်ထံခွးဖျးစတံးကီၣ်ဒီးထးဝံာ် (စခြူ) (ကမၤစဲဘူးဒီးသ့ၣ်အခံဒါ) နမ့ၢ်အခံဒါဒီးသ့ၣ်
- ထံဒီးထံသဟၤ
- ထံစဲလီၤလံၤခံဖျၢၣ်
- တၢ်ကျး Tape
- တၢ်ကံးညၢာ်လီၤလံၤ

ကပံင်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်စိးပျၢအတၢ်ဖိတၢ်လံၤဂ့ၤမးတကလုာ်လၢဖိသၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ကြးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဖိသၣ်တဖၣ်လၢအကလိာ်ကွဲးဒီးကပံင်တလိၣ်ဆိတချုးလၢအမၤကဲထီၣ်တၢ်စိးပျၢဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကွၢ်တၢ်မၤဒီးကပံင် (နကွၢ်ဒ်သးကလုာ်ထီ အဂီၢ်န့ၣ်သ့တၢ်ဆၢကတီၢ်ယံာ်ထဲလဲၣ်...ဟ်ဖျိၣ်အီၤတဘျီကဒီး ဒီးထံတစဲးဒ်သးကဘၣ်စီၣ်အဂီၢ် တၢ်ဆိမိၣ်အံၤဒ်သးကဆၢနပျၢကွီဖိလၢကသ့ၣ်ညါဘၣ်ပးတၢ်တုၣ်ကပံင်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်-တဘၣ်ဝဲကပံာ်န့ၣ်လီၤလၢနတၢ်
 ပျၢ်မဲာ်အခွးပူၤတဂ့ၤ. တချးနလဲၤဆူတၢ်ပျၢ်မဲာ်
 လီၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ် သ့နစုဝံၤမးလဲၤတက့ၢ်. ထံလၢ
 ထးဝါအပူၤယုထီၣ်ဒဲဒီးလူကွံာ်ကပံာ်ယုထီမတ
 မ့ၢ်သူကဒါက့ၤအီၤလၢတၢ်မလိတီၤလၢခံတတီၤအ
 ဂီၢ်တက့ၢ်. (ကွၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကဝီၤလၢအ
 ဖီလၢအံၤလၢနီၣ်ဂံၢ် ၃၄)

ပကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်

(၁) တ့ၢ်န့ၢ်အခံသ့ၣ်ဘၣ်လၢအကဲ “T” အက့ၢ်
 အဂီၢ်တက့ၢ်. ဆိတလဲကွံာ်အီၤ, သူထံခွးကီၣ်
 လၢအ ကျၢ်လီၤတပၤ.

(၂) ခံပတီတပတီနဲ့ မနဲ့သဒ္ဒစ၊ မကိန် လိန်အီးမနဲ့အခိန်သင်အကွာအဂီလသုန် ခံဒါလိလထံခွးကိန်အခိန်၊ ကျးတံယာ် သဒ္ဒ စလအလီဘင်တကွာ်.

(၃) ခဲအံ့ဘျီနဲ့ တံခဲလက်အိန်ကတဲာ်ကတီး သးလံလနကဟ်ဖျိန်နဲ့ကဟ်လနကတုနဲ့အ ခိန်သင်လသဒ္ဒစအဖီခိန်လီ. စးထီန်အီးလအ ကိးဘိခိန်ထံးဒီးမထီန်အီးတဆိတဆိ ကွာ်. ကဟ်ကယာ်နဲ့ကမဂါ်ဝဲဒ်အကွာ်အဂီလအ အဖျိနဲ့လီ.

(၄) တုထီန်ကဟ်ကယီကယီ သူကဟ်တစးတ စးဒီးဟ်ဖျိန်အါထီန်အီးအါထီန်အါထီန်တကွာ်.

(၅) လခံကတံာ်နဲ့ နပုကိဖိကတုဝဲဆူတံာ် လီမ့တမ့တံာ်ပတီလအဝဲသုန်ဘင်သးဟ်ဖျိန် အါထီန်တံာ်လက်ယုန်ဒီးအကဆူးကတု လလ ပျဲပျဲဒ်အမ့နဒ္ဒ, မဲာ်ချံ, ထးခိန်ဒီးအဂုအဂ

တဖန်. အဝဲသုန်ကဘင်သူအစုမုာ်စုနာ်, Look Chin Sticks နိန်ကုဖိဒီးနိန်တုဆဲးလကကဲကိန် ဒီးအဂတဖန် အကွာ်အဂီတဖန် ပဘင်ဟ်ဖျိန် အါထီန်အီးလီ.

(၆) နမ့မတံာ်မလိအံ့ခံပတီဒီးဖျိန်တံာ်ယာ် ကဟ်အခိန်ဒီးဖျးစတံာ်ဖါလအဖီခိန် ဒီးလတံာ် နဲ့အယီ ကဟ်တယံထီဘင်လီ.

ဝဲကဟ်အခိန်ဝံမူမူနီနီလံတဘျီနဲ့ န ကဘင်ဟ်ယုထီအီးလစုသီအတီပူတုလ တနွံလီ. တံာ်တုထီန်လကဟ်အခိန်အလီ နဲ့ နဘျီကဒါကုအီးသုခိဖျိလနကဘင်မစီန် ကဟ်အကဟ်ကယလအတုထီန်လကဟ်အ ခိန်အလီနဲ့ နဘျီကဒါကုအီးသုခိဖျိလနက ဘင်မစီန်ကဟ်အကဟ်ကယလအတုထီန် နဲ့ဒီးသူစးခိတပျ တပျ လနကမပျဲတံာ်ပူလ အတုထီန်ဒီးလီဟီလီ.

၃၇. ခါနီအုတ်ကပ် (Kinder Clay)

တံပီးတံလီလတ်ကဘဉ်သူအီဖဲနမ
တံဒီးကပ်အခါ၊

- စုမုာ်စုနာ
- ထးအခံကမိာ်, ထံပလီကီဉ်လအဘျာ့ဘျာ့, ထံပဲးလိလအကဲကီဉ်
- တံထူးခွးကပုာ်ဖိ (လအစါကပုာ်လအအိဉ်ဒီးအပူပြီကဒဲလအဆူးသဝံးထံန့ါ)
- နီဉ်က့ဖိ (Look Chin Stick)
- တံခဲးမဲ

- ကီဉ်ထာဉ်ဒါ
- ဒီကီဉ်မ့တမ့ါနီဉ်ဆဲးကီဉ်
- တံလပသူလအီဉ်တံကပ် (သူတခွဲပျံ မ့တမ့ါ လီမ့ဉ်အူထးပျံ (ဝယာကီဉ်) လအပြီကဒဲဖိ)

တံပီးတံလီ ကလုာ်ကလုာ်လအစါပူဒဲးကံဉ်ဒဲးဝုတဉ်ဂီါ (တံသ့ဉ်အံကဘဉ်တံတုအီဒီးဝဉ်မ့တမ့ါ တုအီလအဝယာကီဉ်တကီဉ်တကီဉ်) ဒီးတံတမံလံလံလအမအီလအနစုန့ဉ်ကဒူးကဲထီဉ်ဝဲတံက့ါဂီတခါလကပ်ကျါလီ.

တံဂုာ်တံကျါတနီလပကဘဉ်သ့ဉ်ညါဖဲပမတံဒီကပ်အခါ၊

တံမဟီန့ါကလံကျါ (Wedging)

တံအံန့ဉ် မ့တံမတမံဒဲသိးလကန့ါဘဉ်ကလံကဟဲဖျိးထီဉ်လကပ်အပူကသ့ဂီါ နကဘဉ်ထွဉ်တလ့ဉ် မ့တမ့ါ ကျဲးကျဲးကပ်ဝးတရဲးလတ်ဘဉ်ဘဉ်တမံမံအဖီခိဉ် ဆီဉ်တံကပ်ဒီးထူးထီဉ်ကပ်ဒဲသိးကလံကဟဲဖျိးထီဉ်လကပ်အပူလီ. ကပ်လအအိဉ်ဟဲထီဉ်လတလါအပူတဆ့န့ဉ် တံမဟီန့ါဟံစကလံအကျါမူမူနီါနီါလံအယိတလိဉ်လနကကီါသ့ဉ်ဂီသးဘဉ်ပးလကလံဟဲဖျိးထီဉ်ယုာ်ဒီးကပ်အသီအံဘဉ်.

Slip

တံအံမ့ါဝဲကပ်ထံ, ကပ်လထံဟံယုာ်အါလီ. တကးဘဉ်တံသ့စ့ါကီးအီလတ်တုသဟဟီဉ်ခိဉ် Ceramic (လူလီအီဒဲသိးကန့ါဘဉ်အက့ါအဂီလီ.) တကးဘဉ်တံသ့စ့ါကီးဒဲအမ့ါကီဉ်တခါအသိး ဒဲသိးအကဖီဉ်ဂံါတံယာ်ကပ်အက့အခိတဖဉ်တပူယီလီ. နလိဉ်ဘဉ်သ့ဝဲဒဉ်

ကပံင်ထံ့ ငစလကဖိပ်တံင်ယာ်ဝဲဒေ်ကပံင်အကု အခီတဖၣ်ကျူကျူလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ကပံင်အကုအခီတဖၣ်သုတလီၤတံင်ကွံာ်ဆူအံၤတကုတခီ ဆူတၢ်ကုၢ်အပူၤလီၤ. ပထံၣ်ဘၣ်လၢကပံင်န့ၣ်အသွံးဝဲဖဲအယုထီအခါလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ နမ့ၢ်တမၤလီၤတံင်ကပံင်အကုအခီတဖၣ် ဖိပ်တံင်ယာ်လိာ်သးအိၣ်ဖဲဘူးလိာ်သးပံးယီၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကလီၤတံင်ကွံာ်ဝဲဒေ်ဆူတၢ်ကုၢ်အပူၤသ့ဝဲလီၤ. တယၢဒီးတကူတလၢလၢနကဟ်ကထၢထီၣ်ကပံင်တခါဘၣ်အယိနကဘၣ်သ့ဝဲဒေ်ကပံင်လၢအဘၣ်စီၣ်ဒ်ကကဲဝဲကီၣ်လၢနဂီၢ်လီၤ.

တၢ်စးကျံး (Print)

၃၈. ဂံာ်ဂုာ်တၢ် ဝာ်တၢ်

တၢ်ဖိတ်လံၤတခါဂုၤတခါဂုၤန့ၣ် နသ့အီၤသ့လီၤ. အဒိသ့လၣ်, သီးခွဲး, စုဒိဘး တကးဘၣ်တၢ်အမဲာ်ဖံးခိၣ်တခါဂုၤတခါဂုၤလီၤ. သ့ၣ်ဘ့ၣ်တဖၣ်, ဖုဒါခိၣ်သ့ၣ်လၢပူၤ, ဘံလၣ်မ့ၢ်အဖျၢ, ဒီးယၢတဖၣ်လီၤ. ဟ်လီၤစးခိတကုလၢစုတဘးအဖိခိၣ်တက့ၢ်. ဝံၤဘျီန့ၣ် ဟံးန့ၣ်ခဲဒါမ့တမ့ၢ် ထေယမပေသညါ ဂံာ်ဂုာ်အီၤလၢစးခိအလီၤဝးဝးလၢစုဖိခိၣ်တက့ၢ်. ထဲန့ၣ်ဘျီနကထံၣ်ဘၣ်စုအတၢ်ပနီၣ်န့ၣ် ဟဲဖျါထီၣ်လီၤ. မၤအီၤဖဲန့ၣ်တမံၤယီၤဃုာ်ဒီးတၢ်အမဲာ်ဖံးခိၣ်တခါဂုၤတခါဂုၤဃုာ် ဒီးတၢ်ကံးညယထါလၢအလီၤထုးန့ၣ်နသး ဆိတလဲတၢ်အလွဲာ်တဖၣ်ဒီးမၤပျဲးစးခိဒိဘ့ၣ်အလီၤတက့ၢ်.

၃၉. စု, ခိတ်တပ်ပိန်းနဲးကုံး

၄၀. နဲ့ဆာတ်တပ်ဘတ်တုပိန်းနဲးကုံး

၄၁. လံာ်ကဘုံး Stencil လာတာ်ပိန်းနဲးကုံးဂီၢ်

သူစးခိအတယာ်ယာ ၁၀၀ ကြာမ် (၁၀၀ grm)ဖျးစတံးတဘုာ် မုတမုာ် လံာ်မဲးကစုအကု တဖာ်လီၤ. တံာ်န့ၢ်အီအပိာ် အက့ၢ်အဂီၤလၢစး ခိအက့ၢ်အခါာ်သးတက့ၢ်. ကျးတံာ်ယာ်က့ၤစးခိ တက့ၤလၢန စးထီာ် တံာ်အီအ လီၢ်တက့ၢ်. သူ poster paint တဖာ်ဒီးစပီးကျး (တံာ်ထူးခွးက ပုာ်) ဒီးဖူထီာ်အီလၢစးခိကဆီ stencil အလီၤဝး ဝး (လာတာ် လီၢ်လၢ အလိာ်ဘာ် တာ်ပိန်းနဲးအီ) လီၤ. မၤကဒီးအပိာ်တခါယီ လာတာ်လီၢ်အဂၤ တတီၤလၢစးခိအလီၤလၢနကတ့ၢ်န့ၢ်အဖီအကွဲးတ ဖာ်လီၤ. ဆီတလဲတာ်အလွဲာ် ပိန်းနဲးလီၤဖျိာ်က ထာအီလၢနကတ့ၢ်ထီာ်တံာ်ဖိတာ်လံၤအါမံၤလီၤ. တံာ်တီတခုတာ် Background တံာ်ကဘာ်ကတီၤဆီ အီတချးလာတာ်ပိန်းနဲးကုံးတံာ်ဒီးဘာ်ခါလီၤ. ကွာ်လာတာ်လီၢ်ကဝီဖဲ screen printing လၢမ့ၢ်အဲာ် ဒီးသ့ၣ်ညါ အါထီာ်တံာ်ဂ့ၢ်တံာ်ကျိၤ (ကဘုံးပၤ

၄၂. တံပိုးနံးလကသံဉ်ထံတလီ
စီ (Blob Print)

- သူစးခိဝါ မ့တမ့ာ် စးခိအလွဲာ်စးခိခဲးအီတတ်တက့ာ်.
- အိးထီဉ်စးခိခဲး စီလီကသံဉ်ထံအလွဲာ်လကတံဆွဲလကစးခိဉ်တီဉ်အလီ poster paint တလီစီလကနံးအီမကကံာ်အလီ မ့တမ့ာ်လကစးခိအဝဲတကပတက့ာ်.
- ခဲးစးခိဆီဉ်တံလီအီခဲးအိးထီဉ်စးခိတဘျီကခဲး လကနကထံဉ်ဘဉ်တံပိုးနံးစးကျဲးအသးလီ. က့သုကဒါက့ခဲးတံလွဲာ်အဂတဖဉ်

တံစုသုခိဉ်ဘဉ် (CRAFTS)

သံကွာ်ပုသုဉ်က့သးပုာ်တဖဉ် မ့တမ့ာ်ကမ့ာ်တဖဉ်လကအအိဉ်ခဲး တံစုသုခိဉ်ဘဉ်တဖဉ်လကယုထံဉ်ဝဲဒဉ်တံဖိတံလံတဖဉ်လဲဉ်ခဲးကဘဉ်ကဝဲာ်ကတီပာ်တံဖိတံလံလဲဉ်လကမကတုဝဲဒဉ်တံစုသုခိဉ်ဘဉ်တံဖိတံမန့ဉ်တက့ာ်.

၄၃. သပာဟီဉ်ခိဉ်အိဉ်ခဲးအနံးဖိဉ်

၄၄. သပာဟီဉ်ခိဉ်ကဝီကျီသပာဝံကျီ

၄၅. တ်ထါ

၄၆. တ်ဂီဖိလာအဖုသ့

၄၇. တ်တ့န့လံာ်

၄၈. တ်တ့န့တ်လာကးဘာမဲာ်သ့

တ်ဟူးတ်ဂဲအတ်မတခါအံန့တ်
တ်စူးကါဝဲဒ်လံာ်ကဘျဲး paper mache
အတ်သ့တ်ဘဲာ်ကျိကျဲလီ. စးခိတီာ်
တီာ်န့တ်သ့အီလာအကကဲတ်တီတရ
မ့ တ မ့ာ် တ် ဖိာ် ကါ တ် ဒီး တ် သ့ စ့ာ် ကီး
လံာ်တ် က စိာ် ဒီး ထု ဒီး ဘီ လိ လာ က ငး
အိာ်ထီာ်တ်ကလုာ်လီ.

၄၉. မူခိန်စူထံနီၣ်ကု (Rainstick)

(သးနံၣ်ယုနံၣ်တဖၣ်)

လၢပျၢန့ၣ်တၢ်စံးဝဲဒၣ်လၢကီၤလၢသုဖိခါလံယၢ်န့ၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တုထီၣ်ဝဲဒၣ်မူခိန်စူထံအနီၣ်ကုလၢကမၤန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်စူခါလီၤ. မူခိန်စူထံအနီၣ်ကုန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဘိကျိတကလုာ်လၢအကလုာ်သီၣ်လၢတၢ်သုအီၤလၢလုာ်လၢထူသန့အါကလုာ်လၢကျဲအါဘိဒီး လၢအနံၣ်စိတဖၣ်အစိလီၤ. တၢ်လၢမူခိန်စူထံအနီၣ်ကုအံၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးအက့ၢ်အဂီၤလၢအကိပူၤလၢလီၤဆိဝဲဒၣ် ဒီးအကံၢ်သးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တုအီၤလၢထီၣ်ဒိၣ်နဲး cactus အဘိအပျီၤယံ, သ့ၣ်ကုဒီးဝဲဒၣ်မ့တမ့ၢ်စ့ကဘျၢၣ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဆိလၢမူခိန်စူထံအနီၣ်ကုဒီးတၢ်ဘိကျိလၢအကလုာ်သီၣ်အဂၤတဖၣ်လီၤ.

တၢ်ဘိကျိအပူၤန့ၣ်နကဘၣ်မၤပျဲအီၤဒီးတၢ်ချံလၢအကိ, ပထိးချံတဖၣ်, မဲးကမုၢ်, ဟုသး, ဒီးတၢ်အကု, ချိၣ်ကုတဖၣ်လီၤ. လုာ်လၢထူသန့တကလုာ်အကျိအကျဲလၢတၢ်သုဝဲဒၣ်မူခိန်စူထံအနီၣ်ကုန့ၣ်ကဘၣ်သုဝဲ cactus လီၤ. တၢ်အပျီၤတဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆူၣ်မဲတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်တီၢ်တံၢ်အီၤလၢအကိပူၤဒီးလၢကစၢ်မ့ၢ်အူ (lava rock) တဖၣ်ဘၣ်ထံးဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်ဆူၣ်မဲတဖၣ်လၢခေခအကျအဘိကျိပူၤ, ဒီးမၤသီၣ်တၢ်ကလုာ်ဒ်မူခိန်စူထံဟဲလီၤလၢသ့ၣ်လၢအလီၤအသိးလီၤ. နတ့ဝဲဒၣ်မူခိန်စူထံအနီၣ်ကုသုခိဖျိလၢနကဘၣ်သုတၢ်ဖိတၢ်လံလၢနနီၢ်ကစၢ်ဒီးန artist လၢယုဝဲဘၣ်လၢဟံၣ်ကပိာ်ပပတဖၣ်လီၤ.

တၢ်ပညိၣ်

ဒ်သိးနကတုၤန့ၣ်မူခိန်စူထံနီၣ်ကုလၢတၢ်ဖိတၢ်လံလၢ တၢ်စူးကွံာ်အီၤဘၣ်ဆၣ်နကုၤသုကုၤအီၤသ့ ဒီးစးထီၣ်မၤလိဘၣ်ယးန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်ဘၣ်တုၤအမ့ၢ်ဝဲမူခိန်စူထံလၢပျၢမ့ၢ်သီထီၣ်ပူၤလီၤ.

တၢ်ဖိတၢ်လံ

- စးခိတီၣ်တီၣ်လၢအဘိကျိလၢအဒိၣ်ဆံးလိာ်သးကလုာ်ကလုာ်, အဒိ တၢ်ထွါခဲးခိထူ, paper towel rolls
- လံာ်ပရၢအထၢၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ကံးညၢၣ်, ဖျးစတုးမူကံးဒိထူအကံၢ်သးတၢ်ဘိကျိ
- Mailing or fabric/plastic rolls, tubes
- စးခိတီၣ်လၢအသ့းချံးချူးသး (ဖၣ်လီၢ်လံ)
- ထုးဖိဒိ ချၢၣ် ဒိ ချၢၣ် လၢတၢ်သုအီၤလၢတၢ်ကျးတံၢ်တၢ်တခါခါ
- ကီၣ်ဝါဝါ
- စးပလံာ်တၢ်ပူ (စကြူ) လၢကမၤတၢ်ဘိကျိလၢအတီၣ်တီၣ်အပူ
- ထးအခိၣ်ပပပမ့တမ့ၢ်တၢ်ခွဲးဝဲ
- တူၣ် (တၢ်တီၢ်တံၢ်တၢ်)
- Acrylic paint or poster paint
- ဩးလၢတၢ်သုအီၤလၢတၢ်ဖူထီၣ်တၢ်အလွဲာ်
- တၢ်ကံးညၢၣ်အညၢၣ် (တစး)

ဒဲးကံၣ်ဒဲးဝဲမၤယုမၤလၢထီၣ်သ့ၣ်လၢ, ပျံလၢဖျသယုသးပျံလၢတၢ်ပိအီၤ, ချိၣ်ကု, လုာ်, မဲးဒီးအဂၤတဖၣ်လၢ မူခိန်စူထံနီၣ်ကုအလီၤ, မၤစဲဘူးအီၤဒီးကီၣ်

တၢ်ဖိတၢ်လံလၢနလိာ်ဘၣ်လၢကဘၣ်ထၢန့ၣ်လၢမူခိန်စူထံနီၣ်ကုအပူ (ဒ်အမ့ၢ်ဟုသး, ဘုခုချံ, ဖိချံ, ဒီးအဂၤတဖၣ်)

တၢ်လၢကဘၣ်မၤ

(က) ဂုၢ်ကျဲးစးသုတၢ်ဘိကျိလၢ ၃ တုၤလၢ ၄ (ဒၤယမံထၢၣ်) လၢနထံၣ်န့ၢ်လၢပှၤဆါတၢ်ကံးညၢၣ်ဒီးပၤဆါတၢ်တုၤတၢ်ဂီၤအတၢ်ပီးတၢ်လီၤအကျးပူၤနဘူၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤဘၣ်ဖုးတခါန့ၣ် ကျးကစၢ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဘိကျိလၢအဝဲသ့ၣ်ကတၢၤကွံာ်ဝဲတဖၣ်လီၤ. အဆိကတၢ်တပတီၢ်န့ၣ်နကဘၣ်ဒီၣ်တၢ်ဘိကျိ (tube) လၢအထီ ၃ တုၤ ၅ ခိၣ်ယီၤယၣ်ယၣ်လၢနသုတၢ်ဘိကျိလၢအဆံးလီၤတဖၣ်ဒီးအမ့ၢ်စးခိ တၢ်ထွါမဲာ်လၢအလဲၢ်တဖၣ်ဒီး အဘိကျိလၢစးခိထူအကံာ်ပူၤ (paper towel roll)

(ခ) လၢခံတပတီၢ်န့ၣ်နကဘၣ်မၤဖျိန့ၣ်တၢ်ပူၤဆံးဆံးဖိတဖၣ် (တၢ်ပူၤကဘၣ်ဆံးန့ၢ်ဒီးနထးတဖၣ်) လၢတၢ်ဘိကျိလၢနကသုအီၤအလိဝးဝး တၢ်အံၤကမၤစၢၤနၤဒ်သိးနကတီၢ်တၢ်လီၤထးကညီအဂီၢ်ဒီး ပူၤဖျးစ့ၢ်ကိးလၢတၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံးတဖၣ်လီၤ. တီၢ်နီၣ်ယၢ်လၢနမ့ၢ်သုတၢ်ဘိကျိလၢအစး (size) ဆံးန့ၣ်ဒ်အမ့ၢ်စးခိထွါခံ အထူအဘိကျိလၢစးခိထူအကံာ်ပူၤန့ၣ် တၢ်လၢနကဘၣ်မၤခဲလၢာ်တခါန့ၣ်နကဘၣ်ဆဲးဖျိတၢ်ပူၤဟိတဖၣ်ဒီး တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအခိၣ်စူလီၤ.

(ဂ) မၤန့ၢ်တူၣ် (တၢ်တီၢ်တၢ်တၢ်) ဒီးတီၢ်န့ၣ်ထးအိၣ်ဒီးအခိၣ်ပၤဆူတၢ်ပူၤလၢနဘၣ်ဖျိဟိတက့ၢ်. တုၤနကွၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ပူၤဒီးနကထံၣ်ဘၣ်ထးပူၤဂီၢ်မ့ၢ်ဂီၢ်ပၤလီၤ. တီၢ်နီၣ်...နမ့ၢ်သုတၢ်ဘိကျိလၢအဆံးလီၤအဒိ (စးခိတၢ်ထွါခံအထူ) န့ၣ်နၢ်လၢနကဘၣ်မၤန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ နကဘၣ်ဆဲးန့ၣ်ဖျိတၢ်ပူၤဆိဒီးတၢ်ခဲးမဲာ်လီၤ.

(ဃ) ခဲအံၤန့ၣ်နဆွံကတံာ်ယၢ်တၢ်ဘိကျိအခိၣ်တကပၤသ့လံ, ပသ့ဝဲဒၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံလၢအလီၤဆိလိာ်အသးသ့ဝဲအါမံဘၣ်ဆၣ် တၢ်လၢ

ပထံၣ်လၢပကဘၣ်သုအီၤအဂ့ၤကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲစးခိတီၣ်တီၣ်လၢအလီၤလံတဖၣ်လီၤ. တီၢ်လီၤနတၢ်ဘိကျိ, ကွဲးကဝီယၢ်န့ၢ်အီၤဒီးတံာ်ကဝီန့ၢ်အီၤ, မၤကဒီးဒ်န့ၣ်အသိး လၢတၢ်ဘိကျိအဂၤတခါတက့ၢ်. ထီထီၣ်ဝဲဘူးယၢ်တၢ်ကဝီဖိတဖၣ်ဒီးကီၣ်ဝါ မ့တမ့ၢ်စးခိဝဲဘူး Tapeသ့လီၤ.

(င) ဝဲမူခိၣ်စူထံအနီၣ်က့အပူၤလၢအဝဲတပၤနကးဘၢအီၤလံန့ၣ်နကဘၣ်ထၢန့ၣ်ဖိချံၣ်စူခွးလၢအပူၤ, ထၢန့ၣ်စ့ၢ်ကိးဟုသး, ဘုခ့ၣ်, မ့တမ့ၢ်ထၢန့ၣ်အီၤလၢခါလၢကျဲၣ်ကျိသးတပူၤယီၤလၢတၢ်ဘိကျိပူၤတက့ၢ်. ဝဲန့ၣ်ဘျီန့ၣ်နကနၢ်ဟူဘၣ်တၢ်သီၣ်တုၤပျဲခွးမးမ့တမ့ၢ်စူခွးမးနကနၢ်ဟူဘၣ် တၢ်ကလုၢ်လၢနအဲၣ်ဒီးနၢ်ဟူလီၤ.သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢနတအဲၣ်ဒီးတ့မူခိၣ်စူထံနီၣ်က့အတယၢ်ယၢ်တလၢဘၣ် အယိမၤအီၤကဘျၢကဘျၢဝဲလၢနထၢန့ၣ်ပျဲမူခိၣ်စူထံနီၣ်က့အပူၤခါလီၤ.

(စ) ဝဲနမ့ၢ်သးမံလံဒီးတၢ်ကလုၢ်လံန့ၣ်နပံးတံာ်ယၢ်က့တၢ်ဘိကျိအခိၣ်အဝဲတကပၤဒီးတၢ်ကဝီလၢနတံာ်ဟံယၢ်ခံခါတခါန့ၣ်သ့ဝဲလီၤ.

(ဆ) ဂ့ၤလံ, ခဲအံၤန့ၣ်နကွဲးလီၤတၢ်အလွဲၢ်ဒီးကသံၣ်ထံအလွဲၢ်ခေမပူၤခမ့တမ့ၢ်ကသံၣ်ကွဲးတၢ်ဂီၤဖးဒိၣ်တဖၣ် poster paint သ့လီၤ. အက့ၢ်အဂီၤတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒၣ်လၢနစုပူၤ အကါဒိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢနကမၤအီၤယိယိဖိမၤန့ၢ်အဖိအကူတဖၣ်လၢအလိဒီးမၤထီၣ်အီၤဒီးအလွဲၢ်လီၤ.

(ဇ) တုၤမ့ၢ်ကသံၣ်ယုထီလံဒီးနကအဲၣ်ဒီးမၤယံမၤလၢအီၤ ဒီးစူးကါကီၣ်ဝါလီၤ. ကဘၣ်သ့မဲး, ချိၣ်က့, လုၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဂုၢ်ဂၤတဖၣ်ကမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဂ့ၤခဲလၢာ်လီၤ.

(ဉ) အိၣ်တီၢ်က့ဒၣ်ထဲလၢနကလိာ်ကွဲးဒီးနတၢ်စူထံအနီၣ်က့ဒီးခိးကနၣ်လီၤသီၣ်လီၤ.

၅၀. လံာ်ထီၣ်

(ဖိသၣ်သးနံၣ် ၅ နံၣ်)

တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတခါအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၤဆီၤလၢ တၢ်တုၤလံာ်ထီၣ်အကျိၤအကျဲၤလီၤ. မၤလီၤတံၢ် လၢနကသိၣ်လိဘၣ်ဃး လံာ်ထီၣ်လၢတၢ်တုၤအီၤ လၢအဟဲၤလီၤစၢၤလၢမိၢ်ပၢ်ဖံဖုလၢပျၢၤတုၤဝဲအသိး လၢအဘၣ်ဒီး လံာ်ထီၣ်အက့ၢ်အဂီၤ လၢတၢ်တုၤ အီၤန့ၣ်တၢ်သူဝဲဒၣ်ဒီးတဲယုဖိသၣ်ဖိတဖၣ်ပူ လၢ အဘၣ်ထွဲဝဲဒီး လံာ်ထီၣ်တဖၣ်အခိပညီတက့ၢ်.

တၢ်တိာ်ပာ်

- ဇ်သိးကိဖိတဖၣ်ကသုသူဝဲတၢ်တုၤအကျိၤ အကျဲၤ လၢအလီၤဆီၤလိာ်သးလၢ project တၢ်မၤတ ခါအပူၤလီၤ.
- ဇ်သိးကမၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ်တနၢ်တံာ်တၢ်အတၢ်သု တၢ်ဘၣ်.

တၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖၣ်

- စးခိဝါဝါလၢပုၤသူလၢပုၤကတုၤတၢ်ဂီၤအဂီၢ် (နကဘၣ်တုၤန့ၣ်လံာ်ထီၣ်အက့ၢ်အဂီၤလၢနလံာ် စးခိအံၤအပူၤ)
- စးခိအလွဲၢ်ဃးလၢပျီၤသူလၢဘိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မ့တ မ့ၢ် စးခိလၢအလွဲၢ်အိၣ်ကလုာ်ကလုာ်
- ပျံၤ
- စးခိက့ၤခိ (လၢတၢ်တသူအီၤလၢဘၣ်န့ၣ်က့ ပက့ၤသူက့ၤသ့)
- ရံၤပာ်ခိၣ်ဘံတပျု ပျုလၢအကဲတၢ်ကံးညာ် သတိာ်
- ကီၣ်
- ထးရံး
- တၢ်တံာ်လံာ် (ထးညး)
- ကသံၣ်ထံအလွဲၢ်ကလုာ်ကလုာ်
- ကြးလၢတၢ်သူအီၤလၢတၢ်ဖူထီၣ်တၢ်အလွဲၢ်

တၢ်လၢပဘၣ်မၤ

- (က) ဖးလံာ်ဘၣ်ယးတၢ်တုတၢ်အက့ၢ်အဂီၤတဖၣ်ဒီး တဲဘၣ်ယးတၢ်အက့ၢ်အဂီၤ လၢအလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်လၢ နထံၣ်န့ၢ်လၢတၢ်မၤလိတီၤပူၤ
- (ခ) တုန့ၢ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၤအကလုာ်ကလုာ်လၢနလံာ်ထီၣ်အက့ၢ်အဂီၤအပူၤလၢနလံာ်စးခိဝါအပူၤတုအီၤဒီးစၢ်ဘိ အလွဲၢ်ကလုာ်ကလုာ်တက့ၢ်.
- (ဂ) ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်လၢတၢ်အက့ၢ်အဂီၤလၢနတုအီၤန့ၣ် နကဘၣ်တုထီၣ်အီၤဒီးတၢ်အလွဲၢ်
- (ဃ) လၢတၢ်အက့ၢ်အဂီၤအလီၤန့ၣ်ဖူထီၣ်အီၤဒီးကသံၣ်ထံအလွဲၢ် (သုတၢ်လွဲၢ်အါကလုာ်လၢအလီၤဆီလိာ်သးတက့ၢ်)
- (င) ဟ်ယုထီၣ်ဒီးတံာ်န့ၢ်လံာ်ထီၣ် အက့ၢ်အဂီၤ.
- (စ) လံာ်ထီၣ်အံၤကမ့ၢ်ဝဲလံာ်ထီၣ်အဆိကတၢ်တဘျီလီၤ.
- (ဆ) အကပၤလၢခံကပၤတကပၤန့ၣ် တုအီၤဒီးစးခိလၢတၢ်တုန့ၢ်အီၤတက့ၢ်.

- (၇) ကျးထီၣ်စးခိဝါလၢစးခိလၢတၢ်တုန့ၢ်အီၤအလီၤ, ကျးတံာ်ဒီးကီၣ်ဒီးတံာ်န့ၢ်လံာ်ထီၣ်အက့ၢ်အဂီၤအလီၤခံကတၢ်တဘျီကဒီး
- (ဉ) ဟံးန့ၢ်နစးခိကုခိဒီးတံာ်န့ၢ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၤကလုာ်ကလုာ်ဒီးကျးတံာ်အီၤဒီးကီၣ်လၢစးခိလၢနတုန့ၢ်အီၤအကပၤ
- (တ) ဖဲတၢ်တဖၣ်အံၤမ့ဝံလဲလံာ်လဲန့ၣ် နကဘၣ်တုန့ၢ်လံာ်ထီၣ်အမဲၢ်လီၤ.
- (ထ) နကဘၣ်မၤန့ၢ်ပျံတခါဒီး လံာ်တၢ်ကစီၣ်အကုအခီ တပျတပျလၢအလွဲၢ်လီၤဆီလိာ်သးတဖၣ် ဒီးတံာ်တၢ်အီၤဒီးထးညးလၢနလံာ်ထီၣ်အခံမဲၢ်အလီၤလီၤ.
- (ဒ) မၤဖျိန့ၢ်တၢ်ပူၤ လၢလံာ်ထီၣ်အခိၣ် ဒီးဘျးလီၤစးအီၤလၢဟံၣ်ကျိၤခံလီၤ
- (န) ဘျီနကထံၣ်လံာ်ထီၣ်တရံးသးယၢ်ခီယၢ်ခီဒီးတရံးသးတဝီတဝီ

